

Akcijski načrt za članstvo (ANČ)

1. V skladu z 10. členom severnoatlantske pogodbe ostajajo vrata za članstvo v zvezi NATO odprta. Akcijski načrt za članstvo (ANČ), ki temelji na okrepljenem in individualnem dialogu o vprašanih članstva, je namenjen utrditvi odločenosti o nadaljnjem širjenju na temelju oblikovanja programa dejavnosti, ki bi kandidatkam za članstvo v zvezi NATO pomagal pri pripravah na morebitno članstvo. Odločitve, ki jih kandidatke za članstvo sprejmejo na podlagi prejetih nasvetov, veljajo izključno za nacionalne odločitve, ki jih posamezne države sprejmejo in uresničujejo na lastno odgovornost.

2. Program ponuja kandidatkam za članstvo seznam dejavnosti, med katerimi lahko izberejo tiste, ki jim po njihovem mnenju najbolj pomagajo pri pripravah. Aktivno sodelovanje v mehanizmih PZM in EAPS ostaja ključnega pomena za kandidatke, ki želijo dodatno poglobiti svojo politično in vojaško vključenost v delo zveze NATO.

3. Odločitev o povabilu kandidatki za začetek pristopnih pogovorov z zvezo NATO bodo zaveznice sprejele na podlagi individualne obravnave v skladu z osmim odstavkom Deklaracije madridskega vrhunškega srečanja in Deklaracije washingtonskega vrhunškega srečanja. Sodelovanje v akcijskem načrtu za članstvo, ki naj bi temeljil na samoopredelitvi, ne opredeljuje časovnega okvira za takšno odločitev niti ne zagotavlja dejanskega članstva. Program ne šteje kot seznam meril za članstvo.

Izvajanje

4. Akcijski načrt za članstvo, ki je praktičen izraz politike odprtih vrat, je razdeljen na pet poglavij:

- I. politične in gospodarske zadeve,
- II. obrambne/vojaške zadeve,
- III. zadeve v zvezi z viri,
- IV. varnostne zadeve,
- V. pravne zadeve.

Znotraj posameznega poglavja ANČ opredeljuje vprašanja, o katerih se lahko razpravlja (splošno), in poudarja sredstva, s katerimi se nadaljuje najboljša možna priprava na morebitno članstvo.

Seznam zadev, namenjenih razpravi, ne predstavlja meril za članstvo. Namen seznama je zajeti tiste zadeve, ki so jih kandidatke za članstvo same opredelile kot zadeve, o katerih se želijo pogovarjati.

5. Vsaka kandidatka za članstvo bo morala oblikovati letni državni program priprav za morebitno članstvo, vključno z zastavljenimi nalogami in cilji priprav na članstvo in s konkretnimi podatki o sprejetih ukrepih, odgovornih organih in razporedu dela o določenih vidikih teh priprav. Kandidatke bodo po svoji presoji lahko dopolnjevale program z novimi podatki. Program bo zvezi osnova za spremljanje napredka kandidatki in posredovanje povratnih informacij.

6. Sestanki bodo ustrezno potekali v sestavi 19 + 1 v Svetu in drugih telesih ter Mednarodnem štabu (International Staff — IS)/Vojaških oblasteh zveze NATO (National Military Authorities — NMA).

7. Povratne informacije in svetovanje kandidatkam o vprašanih ANČ potekajo tako, kot je sedaj v veljavi za partnerske države, in sicer s sestanki 19 + 1 in z delavnicami NATO skupine. Delavnice bodo po potrebi namenjene razpravi o določenih vprašanih, ki izhajajo iz ANČ.

8. NATO skupino bodo praviloma vodili ustrezni pomočnik generalnega sekretarja, pomočnik direktorja mednarodnega vojaškega štaba, vodja urada ali njegov predstavnik. NATO skupina bo pri svetovanju kandidatkam tesno sodelovala z ustreznimi telesi zveze NATO. S pridobivanjem izkušenj se bodo po določenem času dopolnili ustrezni postopki. Kandidatke morajo zahteve za delavnice pisno posredovati pomočniku generalnega sekretarja (Assistant Secretary General/Political Affairs — (ASG)/PA), ki je odgovoren za uresničevanje akcijskega načrta za članstvo in razpored sestankov v skladu z navodili in koordinacijo Višjega političnega odbora (razširjen) (Senior Political Committee (Reinforced) SPC(R)).

9. Zveza bo za posamezne kandidatke sestavila letno poročilo s povratnimi informacijami, ki bo osredotočeno na dosežen napredek na področjih, zajetih v letnih državnih programih kandidatki. Ta

dokument bo podlaga za pogovore na srečanju Severnoatlantskega sveta z državo kandidatko. Poročilo bo pripomoglo k določanju področij nadaljnjih dejavnosti, vsaka kandidatka pa lahko po svoji presoji sprejme dodatne ukrepe.

I POLITIČNE IN GOSPODARSKE ZADEVE

1. Kandidatke bodo imele priložnost razpravljati in utemeljevati svojo pripravljenost ter sposobnost za prevzem dolžnosti in obveznosti v skladu z Washingtonsko pogodbo in ustreznimi določili Študije o širjenju zveze Nato. Prihodnje članice morajo izpolnjevati temeljna načela v washingtonski pogodbi, kot so demokracija, svoboda posameznika in preostale določbe, navedene v preambuli.

2. Od kandidatk pričakujemo, da:

(a) rešujejo mednarodne spore miroljubno;

(b) izkazujejo zavezanost pravni državi in človekovim pravicam;

(c) rešujejo etnične oziroma ozemeljske spore, tudi zahteve po priključitvi ozemlja ali notranjepravne spore glede pristojnosti, miroljubno in v skladu z načeli OVSE ter da podpirajo dobre sosedske odnose;

(d) oblikujejo ustrezen demokratični in civilni nadzor nad oboroženimi silami;

(e) se vzdržijo kakršnih koli groženj oziroma uporabe sile, ki je v nasprotju z načeli ZN;

(f) prispevajo k razvoju miroljubnih in prijateljskih mednarodnih odnosov s krepitvijo neodvisnih svobodnih ustanov ter spodbujanjem stabilnosti in blaginje;

(g) še naprej podpirajo in sodelujejo v Evroatlantskem partnerskem svetu in Partnerstvu za mir;

(h) izražajo zavezanost k spodbujanju stabilnosti in blaginje z gospodarsko svobodo, s socialno pravičnostjo in okoljevarstveno odgovornostjo.

3. Od kandidatk pričakujemo, da:

(a) združijo prizadevanja za kolektivno obrambo in ohranjanje miru ter varnosti;

(b) vzdržujejo učinkovitost zveze NATO z delitvijo odgovornosti, stroškov in ugodnosti;

(c) prevzamejo odgovornost glede dobronamernih prizadevanj za doseganje soglasja o vseh vprašanjih;

(d) se zavežejo, da bodo aktivno sodelovale pri posvetovanjih in sprejemanju odločitev glede političnih in varnostnih vprašanj, ki so pomembna za zvezo NATO;

(e) se zavežejo za nadaljnjo odprtost zveze za nove članice v skladu z Washingtonsko pogodbo ter deklaracijama madridskega in washingtonskega vrhunškega srečanja.

Izvajanje

4. Od kandidatk pričakujemo, da opredelijo razvoj svojih politik in postopkov kot izraz zgoraj navedenih zamisli (prvi in drugi odstavek zgoraj), dajo svoje poglede o preostalih delih »acquis« zveze NATO ter utemeljijo svojo pripravljenost in zmožnost upoštevanja slednjih, vključno s Strateškim konceptom zveze NATO, razvojem Evropske varnostne in obrambne identitete znotraj zveze, Ustanovno listino o medsebojnih odnosih, sodelovanju in varnosti med zvezo NATO in Rusko federacijo ter Listino o posebnem partnerstvu med zvezo NATO in Ukrajino.

5. Od kandidatk pričakujemo, da posredujejo letne podatke o stanju svojega gospodarstva, z makroekonomskimi in proračunskimi podatki vred, ter o ustreznem razvoju gospodarske politike.

6. Od kandidatk bomo zahtevali, da bodo NATO skupini posredovale pisni prispevek, ki bo nato posredovan neposredno zaveznicam v mnenje. Po ustreznem posvetovanju v Zvezi se bo NATO skupina sestala in razpravljala o prejetem prispevku in ustreznih političnih vprašanjih. Takšni sestanki bodo potekali vsako leto. Dodatni sestanki se bodo sklicali po skupnem dogovoru.

7. Vsako leto se bo sestal Višji politični odbor (razširjen), ki bo posamezne kandidatke seznanil z neposrednimi povratnimi informacijami zaveznic.

II OBRAMBNE/VOJAŠKE ZADEVE

1. Sposobnost kandidatk, da vojaško prispevajo h kolektivni obrambi in novim nalogam Zveze, ter njihova pripravljenost za postopne izboljšave lastnih vojaških zmogljivosti bosta dejavnika, ki bosta odločala o njihovi primernosti za članstvo v zvezi NATO. Polno sodelovanje v operativnem PZM je ključnega pomena, saj bo še poglobilo politične in vojaške vezi kandidatke z zvezo in ji pomagalo pri pripravah na sodelovanje v celotnem obsegu novih nalog. Nove članice zveze NATO morajo biti pripravljene na delitev vlog, tveganj, odgovornosti, ugodnosti in bremen skupne varnosti ter kolektivne obrambe. Od njih se pričakuje, da prevzamejo strategijo zveze, kot je zapisana v Strateškem konceptu in opredeljena v drugih ministrskih izjavah.

2. Od kandidatk pričakujemo, da:

- (a) sprejmejo varnostna načela, kot so opredeljena v Strateškem konceptu;
- (b) zagotovijo sile in zmogljivosti za kolektivno obrambo in druge naloge zveze;
- (c) ustrezno sodelujejo v vojaški strukturi;
- (d) ustrezno sodelujejo pri načrtovanju kolektivne obrambe zaveznic;
- (e) ustrezno sodelujejo v agencijah zveze NATO;
- (f) še naprej polno podpirajo PZM in razvoj sodelovanja z državami, ki niso partnerske države;
- (g) si prizadevajo za standardiziranje in/ali povezljivost.

Izvajanje

3. Naslednji ukrepi naj bi kandidatkam pomagali pri razvoju zmogljivosti oboroženih sil, z izboljšanjem povezljivosti vred, da bi tako lahko prispevale k učinkovitosti zveze in dokazale svojo ustreznost za prihodnje članstvo. Ukrepi se, če je le mogoče, oblikujejo na podlagi danih pobud.

(a) V skladu z veljavnimi postopki PZM bodo kandidatke lahko zahtevale prilagojene individualne partnerske programe (IPP), na podlagi katerih bodo svojo udeležbo v PZM lažje neposredno usmerile na zadeve, ki so ključnega pomena za članstvo. V posameznem IPP se bodo nekatera splošna področja označila kot bistvena za kandidatke, ki jim bodo morale nameniti ustrezno prednost.

(b) Za kandidatke se bodo letno organizirali posebni sestanki (Clearinghouse meetings) v sestavi 19 + 1, ki bi omogočili usklajevanje dvo- in mnogostranske pomoči ter povečali njeno obojestransko učinkovitost pri zagotavljanju pomoči kandidatkam v pripravah na članstvo.

(c) Znotraj splošnega okvira razširjenega in prilagojenega Procesu načrtovanja in ocenjevanja (PARP) in v skladu s postopki PARP bodo skupaj s kandidatkami izdelani cilji načrtovanja, ki še posebej obsegajo področja, najpomembnejša za države, ki pripravljajo strukture svojih sil in zmogljivosti za morebitno članstvo v zvezi. Za kandidatke bo izveden pregled napredka pri uresničevanju teh ciljev.

(d) Cilji načrtovanja bodo določeni na posvetovanjih med posameznimi kandidatkami in zvezo NATO. Uporabljali se bodo za kateri koli sestavni del njihove strukture sil in ne zgolj za sile, namenjene sodelovanju v PZM.

(e) Ministrske smernice PARP bodo obsegale pristop in posebne ukrepe, ki jih v okviru ANČ kandidatke lahko prevzamejo za pripravo lastnih sil na morebitno članstvo v zvezi NATO.

(f) Ocena PARP bo namenjena kandidatkam, ki potrebujejo več informacij in podatkov za več področij, kot so politika splošne obrambe, viri ter sedanji in načrtovani obrambni izdatki.

(g) Za večjo preglednost in skladnost s postopki PARP spodbujamo kandidatke, da poleg zaveznic razdelijo posamezne dokumente PARP tudi drugim kandidatkam. Prav tako podpiramo kandidatke, da povabijo zlasti druge kandidatke k sodelovanju pri pregledovanju ciljev načrtovanja.

(h) Kandidatke bodo povabljene k opazovanju in sodelovanju v izbranih, jasno opredeljenih fazah vaj zveze NATO, potem ko bo Svet sprejel odločitev, da se odprejo za zunanje udeležence v skladu z veljavnimi postopki. Prednostno načelo pri vajah bo zagotavljanje njihove učinkovitosti.

(i) Prihodnji objekti in zmogljivosti zveze NATO, ki bodo ustanovljeni za ocenjevanje partnerskih sil v operacijah v podporo miru pod vodstvom NATO in za ocenjevanje zmogljivosti partnerskih držav v vajah ter operacijah zveze NATO/PZM, se bodo uporabljali za ocenjevanje stopnje povezljivosti in obsega zmogljivosti sil kandidat. Če se bodo ti objekti in zmogljivosti razširili na sile, ki presegajo sile za operacije v podporo miru, bodo uporabljeni kot pomoč kandidatkam.

(j) Za usposabljanje sil in postopke se lahko zagotovi ustrezna uporaba simulacijske tehnologije.

III ZADEVE V ZVEZI Z VIRI

1. Nove članice zveze bodo morale nameniti ustrezna proračunska sredstva, na podlagi katerih lahko uresničujejo obveznosti, ki izhajajo iz morebitnega članstva. Državni programi kandidatk morajo vzpostaviti ustrezne strukture za načrtovanje in izvajanje obrambnih proračunov za doseganje prednostnih nalog obrambe ter zagotoviti programe usposabljanja za seznanitev osebja z običaji in s postopki zveze NATO, zato da se pripravijo na morebitno sodelovanje v njenih strukturah.

2. Ob pristopu pričakujemo od kandidatk, da:

(a) namenijo ustrezne proračunske vire za uresničevanje obveznosti zveze;

(b) zagotavljajo nacionalne strukture za upravljanje proračunskih virov;

(c) sodelujejo v dejavnostih, ki jih skupno financira zveza po dogovorjenem delitvenem stroškovniku;

(d) sodelujejo v strukturah zveze (stalno predstavništvo na sedežu NATO; vojaški predstavnik v poveljniški strukturi NATO; ustrezno sodelovanje v agencijah NATO).

Izvajanje

3. Z veljavnimi mehanizmi, tudi s tistimi znotraj PZM, s stažiranjem, z usposabljanjem ter delavnicami NATO skupine bosta kandidatkam na podlagi zahtevka zagotovljena:

(a) svetovanje o razvoju nacionalnih struktur, postopkov ter mehanizmov za izvajanje zgoraj navedenih zadev in za zagotavljanje najučinkovitejše porabe lastnih obrambnih sredstev;

(b) pomoč pri usposabljanju osebja za popolnitev teh struktur ter za delo v zvezi NATO in z njo.

IV VARNOSTNE ZADEVE

1. Ob pristopu od kandidatk pričakujemo, da zagotovijo zadostno varovanje in postopke za zagotavljanje varnosti najbolj občutljivih informacij, kot je opredeljeno v varnostni politiki zveze NATO.

Izvajanje

2. Na zahtevo se za kandidatke organizirajo tečaji o osebni, fizični, dokumentacijski, industrijski in informacijski varnosti (INFOSEC). Ob ustreznih zagotovilih se za kandidatke lahko pripravijo

posamezni programi. Odbor za varnost in posebni odbori zveze NATO lahko izrazijo željo po srečanju s kandidatkami, če menijo, da je to potrebno ali koristno.

V PRAVNE ZADEVE

1. Za uresničevanje obveznosti članstva morajo kandidatke pregledati in se seznaniti z ustreznimi pravnimi ureditvami ter sporazumi, ki opredeljujejo sodelovanje znotraj NATO. Tako bodo kandidatke lahko temeljito analizirale nacionalno zakonodajo glede usklajenosti z ustreznimi uredbami in pravilniki zveze NATO. Kandidatke naj se poleg tega ustrezno seznanijo z uradnimi pravnimi postopki, ki vodijo v članstvo.

(a) Po izvedbi ustreznih postopkov bodo nove članice pristopile k:

Severnoatlantski pogodbi (The North Atlantic Treaty, Washington, 4. april 1949).

(b) Ob povabilu morajo nove članice pristopiti k:

(i) Sporazumu med pogodbenicami Severnoatlantske zveze o statusu njihovih sil (The Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the status of their forces, London SOFA) (London, 19. junij 1951),

(ii) Protokolu o statusu mednarodnega vojaškega poveljstva, ustanovljenega v skladu s Severnoatlantsko pogodbo (The Protocol on the status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, Paris Protocol) (Pariz, 28. avgust 1952).

(c) Od novih članic pričakujemo, da bodo pristopile k naslednjim sporazumom o statusu:

(i) Sporazumu o statusu Organizacije severnoatlantske pogodbe, nacionalnih predstavnikov in mednarodnega štaba (The Agreement on the status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff, Ottawa Agreement) (Ottawa, 20. september 1951),

(ii) Sporazumu o statusu nalog in predstavnikov tretjih držav v Organizaciji severnoatlantske pogodbe (The Agreement on the status of Missions and Representatives of third States to the North Atlantic Treaty Organization, Brussels Agreement) (Bruselj, 14. september 1994).

(d) Od novih članic pričakujemo, da bodo pristopile k naslednjim tehničnim sporazumom:

(i) Sporazumu med podpisnicami Severnoatlantske pogodbe o varnosti informacij (The Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for the Security of Information) (Bruselj, 6. marec 1997),

(ii) Sporazumu o vzajemnem varovanju zaupnosti izumov za obrambno področje in patentov za njihovo uporabo (The Agreement for the mutual safeguarding of secrecy of inventions relation to defence and for which applications for patents have been made) (Pariz, 21. september 1960),

(iii) Natovemu sporazumu o sporočanju tehničnih informacij v obrambne namene (The NATO Agreement on the communication of technical information for defence purposes) (Bruselj, 19. oktober 1970).

(e) Za morebiten dostop do informacij ATOMAL pričakujemo od novih članic, da bodo pristopile k:

(i) Sporazumu o sodelovanju pri informacijah o jedrskem orožju (Agreement for Cooperation Regarding Atomic Information, C-M(64)39 — Osnovni sporazum),

(ii) Administrativnim dogovorom o uresničevanju sporazuma (Administrative Arrangements to Implement the Agreement, C-M(68)41, 5. spremenjena in dopolnjena izdaja).

(f) Zakonodaja kandidatki bi morala biti kar najbolj združljiva s preostalimi ureditvami in postopki uresničevanja, ki opredeljujejo sodelovanje znotraj zveze Nato.

Izvajanje

2. Delavnice NATO skupine bodo seznanjale udeležence s pravnimi zadevami in vsebovale razprave o zahtevanih postopkih. Kandidatke lahko pripravijo podatke o veljavnih pravnih ureditvah in vsem, kar

bi bilo treba narediti za sklenitev sporazumov, vključno s podatki o tem, ali za to obstajajo ustavnopravne ovire.

3. Kandidatke prav tako lahko pripravijo informacije o tem, ali in kako njihova zakonodaja lahko ovira takojšnjo in polnopravno vključitev v dejavnosti zveze. Izmenjava informacij in izkušenj o tem vprašanju lahko ustrezno poteka z vsemi kandidatkami.